

مرغ همسایه غازه؟

من اسمم رضاست یه کارگر کارخونه‌ی لوازم خانگیم. آوازه‌ی محصولات سامسونگ رو همه‌مون شنیدیم. شهرت محصولات این شرکت بارها موضوع بحث در کارخونه‌ی ما بوده. یه روز در محل کار بین همکاران این سؤال پیش اومد که کارگرای سامسونگ توی چه وضعی‌اند؟ هر کدوم از کارگرا از تصوراتشون نسبت به وضع خوب کارگرای سامسونگ می‌گفتن و صحبت از این بود: «شرکتی که همه از کیفیت محصولاتش دم می‌زنن بدون شک وضعیت کارگراش مثل ما نیست. قطعاً مدیران و صاحبان سامسونگ کلی به کارگراشون اهمیت می‌دن و براشون ارزش قائلن.»

وسط بحث بودیم که یکی از کارگرا به اسم «شهاب» هی می‌گفت: «کارفرمای خوب کارفرمای مرده است.» شهاب حرفش این بود: «که منفعت سرمایه‌دار و کارگر با هم یکی نیست و تضاد دارن. سرمایه‌دار برای این که سود بیشتری به جیب بزنه باید از مزد و مزایای کارگراش بزنه و سامسونگ هم از این اصل جدا نیست.» خلاصه اینکه از شهاب اصرار و از بقیه انکار.

غروب موقع برگشت از سر کار توی سرویس، گوشی سامسونگم رو دست گرفتم و راجع به مزایا و امکانات رفاهی این شرکت برای کارگراش جستجو کردم: «وضعیت کارگران سامسونگ»

سربگ اولین نتیجه‌ی جستجو این عبارت بود: «کارگران سامسونگ در اعتراض به وضعیت کاری‌شان ۸ تا ۱۰ جولای اعتصاب می‌کنند.»^۱

باورکردنی نبود. در شرکتی که چنین محصولات به‌روزی می‌سازه و در تکنولوژی سرآمده دیگه چرا باید کارگراش ناراضی باشن و دست به اعتراض بزنن؟ کمی دیگه نتایج را بالا و پایین کردم تا باقی خبرگزاری‌ها را ببینم. بله خبر درست بود و نه تنها کارگرای سامسونگ در کره‌ی جنوبی بلکه کارگرای این شرکت در هند هم دست به اعتصاب زده بودن.

خبر رو به شهاب نشان دادم و گفتم: «تو یه چیزی می‌دونستی ها!» شهاب هم گفت: «آره رفیق، نمی‌دونم چرا همه فکر می‌کنن مرغ همسایه غازه. توی همین شرکت خودمون خیلی از کارگرا به ماه نکشیده کارشون رو عوض می‌کنن. چرا؟ چون فکر می‌کنن تنها اینجاس که شرایطش خوب نیست و باقی شرکت‌ها همشون بهتر از اینجان. کارگرا فکر

^۱. کارگران سامسونگ در تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۳ دست به اعتصاب زدند؛ سپس برای بار دوم و در تاریخ ذکرشده‌ی بالا یعنی ۱۸ تیر ۱۴۰۳ دوباره اعتصابی ۳ روزه را آغاز کردند که این اعتصاب با برآورده نشدن خواست کارگران ادامه‌دار شد. یکی از خواسته‌های اصلی کارگران افزایش دستمزد است.

می کنن مشکل کارخونه‌ی خودمون، صاحب کارخونه‌ست. لابد از اینجا برن به یه کارخونه‌ی دیگه صاحبش بهتره و حتماً وضع شون هم بهتر می شه.»

آخر شب قبل خواب که می خواستم گوشی ام رو چک کنم، دیدم شهاب یک سری عکس برام فرستاده.

پرسیدم: «شهاب این چیه؟» گفت: «توی یه سری سایت‌های خارجی دیدم. الان به کمک مترجم گوگل بخشی از خبر رو برات می فرستم متوجه میشی.» از آنجایی که گزارش بسیار جالبی بود آن را ترجمه کردم و اینجا آوردم:

روز شنبه، شش روز پس از اعتصاب عمومی اتحادیه‌ی ملی الکترونیک سامسونگ (NSEU)^۲، شخصی در چت گروهی KakaoTalk متعلق به اعضای اعتصابی اتحادیه که در خط تولید نیمه‌هادی^۳ ۸ اینچی در کارخانه‌ی سامسونگ کار می‌کند، عکسی از انگشت شست خود منتشر کرد که به علت کار تغییر شکل داده است.

این کارگر نوشت: «شست من در حال تغییر شکل دادن است. شست من نشانی از خط تولید ۸ اینچی است.» کارگران این خط تولید نه تنها به دلیل تغییر شکل انگشتان‌شان بلکه به خاطر فهرستی از بیماری‌های جسمانی مانند واریس، فاسیای کف پا و لغزش دیسک شناخته می‌شوند. کارمندان پیام‌ها و عکس‌های متعددی در مورد شرایط خود در چت گروهی ارسال کردند.

به گفته‌ی NSEU، خط تولید نیمه‌هادی ۸ اینچی در ۸ جولای، اولین روز اعتصاب، تنها با ۱۸ درصد ظرفیت کار می‌کرد. به طور معمول، خط تولید با ۸۰ درصد ظرفیت کار می‌کند. زنان ۲۰، ۳۰ و ۴۰ ساله که سهم عمده‌ی کارگران خط را تشکیل می‌دهند فعالانه در اعتصاب شرکت می‌کنند. این زنان که با آسیب‌های حین کار آشنا بودند به هانکیوره^۴ گفتند که افزایش حقوق و روزهای مرخصی بیشتر تنها دغدغه‌ی اصلی آن‌ها نیست. «ما فقط نمی‌خواهیم با ما به عنوان قطعات یک‌بار مصرف رفتار شود...» کارگران این خط به صورت دستی وزنه‌هایی را که بین ۳ تا ۵ کیلوگرم وزن دارند حمل می‌کنند و آن‌ها را به ماشین‌آلاتی می‌رسانند که فرآیند تولید را تکمیل می‌کند و دوباره آن‌ها را بیرون می‌ریزند. این کاری است که این کارگران، بارها و بارها به مدت هشت

۲. کارگران سامسونگ توانستند در سال ۲۰۲۱ اتحادیه‌ی کارگری خود را تأسیس کنند.

۳. نیمه‌هادی‌ها یکی از اصلی‌ترین قطعات وسایل الکترونیک است.

۴. نام خبرگزاری کره‌ای که این گزارش را تهیه کرده است.

ساعت در روز، تمام مدت ایستاده و روی پاهای خود انجام می‌دهند. این کار انگشتان‌شان را تغییر شکل می‌دهد و پاهای‌شان با رگ‌های واریسی آسیب می‌بیند. کارگری به نام A در پانزدهمین سال کار خود در این خط تولید است. او بین سه شیفت می‌چرخد: ۶ صبح، ۲ بعدازظهر و ۱۰ شب. او گفت: «از نظر فنی، ما یک ساعت برای ناهار وقت داریم اما ماشین‌آلات هرگز از کار نمی‌ایستند؛ بنابراین کسی باید همیشه کنار آن‌ها باشد.»

کارگر A افزود: «ما آنقدر سرمان شلوغ است که حتی نمی‌توانیم بدون استرس چیزی بخوریم یا به دستشویی برویم.» کارگر B که با ۲۵ سال سن در خط تولید کار می‌کند گفت: «بعد از ابتلا به عفونت شدید مثانه دیگر قبل از کار آب نمی‌نوشم و حتی به قهوه نگاه نمی‌کنم.»

شرکت برای کارگران مقدار تولید را تعیین می‌کند و هر گروه بر اساس عملکردش ارزیابی می‌شود. این کار فشار روانی را به کار فیزیکی طاقت‌فرسا می‌افزاید. کارگر A گفت: «وقتی شخصی به دلیل بارداری از اضافه‌کاری معاف می‌شود کسی به جای او نمی‌آید. به این معنی که ما باید جای او را پر کنیم و کارهای بیشتری انجام دهیم.»

برای کارگران شیفت شب که با اختلال ریتم شبانه‌روزی سروکار دارند، روزهای تعطیل ضروری است. با این حال کمبود کارگر باعث می‌شود روزهای تعطیلی فقط اعداد و ارقام روی کاغذ باشد. کارگران جرأت ندارند یک روز مرخصی بگیرند.

بسیاری از کارگران خط ۸ اینچی از دبیرستان‌های تخصصی حرفه‌ای و تجاری فارغ‌التحصیل شده‌اند. آن‌ها با این گزاره که برای «شرکت برتر جهانی» کار می‌کنند، شرایط کاری خود را تحمل کرده‌اند. اکنون آن‌ها به اعتصاب NSEU می‌پیوندند تا بیانیه‌ای بدهند: «با ما مانند اجزای ماشین رفتار نکنید.»

کارگر E که پانزدهمین سال کار خود را در این شرکت می‌گذراند، گفت: «اعتصاب بخشی از فرآیند یافتن راهی برای جلوگیری از اعمال مضر خط ۸ اینچی است. راهی برای تغییر آن‌ها.»

او گفت: «واقعیت این است که شرکت خواسته‌های اتحادیه را نادیده می‌گیرد؛ بنابراین فهمیدم که نمی‌توانم کنار بایستم و تماشا کنم.»^۵

فردا که شهاب رو دیدم گفتم: «حق با تو بود. ظاهراً هر جا که بری آسمون همین رنگیه!»

گفت: «هم آره هم نه.»

تعجب کردم. یه نگاهی بهش انداختم که علت نگاهم رو فهمید و قبل از اینکه من چیزی بگم، گفت: «ببین گفتم هم آره، چون که سرمایه‌دار هر جایی که باشه دنبال اینه که بیشتر به کارگر ظلم کنه تا جیب خودش پر بشه. این مهمه که بدونیم حتی توی یه شرکتی مثل سامسونگ تا وقتی که سرمایه‌داری حاکمه، کارگرا مشکل دارن اما باید برای حقشون بجنگن.»

و گفتم هم نه چون که توی بعضی از کارخونه‌ها کارگرا تونسستن با اتحادشون علیه شرایطی که کارفرما براشون درست کرده وایسن. درسته که بازم بهشون ظلم میشه و نباید قناعت کنن و بازم بجنگن چون تا وقتی که کارفرما و سرمایه‌دار وجود داره کارگرا استثمار میشن ولی با همین مبارزه‌شون تونسستن شرایطشون رو نسبت به قبل کمی بهتر کنن و باید بازم به این کار ادامه بدن.»

شهاب مکشی کوتاه کرد و مثل اینکه بدونه به چی فکر می‌کنم دستاش رو به هم مالید در ادامه رو به من گفت: «ببین راه چاره اینه که ما هم عوض اینکه از این شرکت به اون شرکت بریم، بمونیم و برای حقمون بجنگیم. همون کاری که الان کارگرای سامسونگ میکنن: اتحاد و اعتصاب!»